

Nummer Toegang: NL-HaRKD-0950

Archief H.F. Bieling

Lidy Visser; Elisa Goudriaan, 2018

RKD - Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis 2018

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

B ESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
B ESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDELEN.....	9

Beschrijving van het archief

Naam archiefblok:
Archief H.F. Bieling

Periode:
1905-1964; met hiaten

Archiefbloknummer:
0950

Omvang:
0,2 meter

Archiefbewaarplaats:
RKD - Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis

Archiefvormers:
Bieling, Herman

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

Openbare archiefstukken kunnen op de leeszaal van het RKD - Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis worden aangevraagd.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

RKD - Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis, Den Haag, Archief H.F. Bieling, nummer toegang 0950, inventarisnummer ...

VERKORT:

RKD - Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis, Den Haag, Archief H.F. Bieling (0950), inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

Bieling, Herman

H.F. (Herman Frederik) Bieling (1887-1964) was kunstschilder en graficus. In 1917 was hij mede-oprichter van de kunstenaarsvereniging De Branding, die tot 1926 bestond. Bieling was een groot propagandist van de moderne kunst in Rotterdam en ook streed hij voor sociale zekerheid voor kunstenaars en adequate ateliers. Aan het begin van zijn carrière werkte Bieling in een expressionistische-kubistische stijl. Later werd dit meer een gestileerd realisme. Door een brand in zijn atelier op de Willemskade in Rotterdam in 1930, waarbij al zijn daar aanwezige werken verloren gingen, is er weinig zicht op zijn vroege werk. Hij schilderde voornamelijk landschappen, tuinen, riviergezichten, stillevens en kermis- en sporttaferelen. Dankzij verblijven in Duitsland (waarschijnlijk vòòr 1917) en Parijs (in 1925) was Bieling bevriend met internationale kunstenaars als Otto Gleichmann, Kurt Schwitters en Constantin Brancusi. Ook stond hij in contact met de Nederlandse kunstenaars Kees van Dongen, Piet Mondriaan en Theo van Doesburg. Dankzij Bieling hadden de tentoonstellingen van De Branding internationale allure en werden er grote namen voor aangetrokken als Chagall, Archipenko, Brancusi, Le Fauconnier, Klee en Zadkine.

Gebruikte literatuur:

- Ed Wingen, 'Herman Bieling (1887-1964). Van avantgardist tot realist. Schilderijen, beelden, grafiek', Albrandswaard, 2003.
- Verhandeling over het grafische werk van Bieling door Jaap W. Brouwer, zie inv. nr. 36.

Het archief bevat ingekomen brieven van onder andere Jan en Peter van Anrooy, H.F. Boot, Theo van Doesburg, Leo Gestel, Otto Gleichmann, Jos W. de Gruyter, Hanna Höch, Ger Ladage en J.H. Speenhoff. Hiernaast zijn er nog enkele inventarisnummers met betrekking tot tentoonstellingen, reizen en verenigingen. Tot slot bevat het archief nog enkele persoonlijke documenten en (concepten van) uitgaande brieven van Bieling aan zijn echtgenote Willy en aan enkele anderen.

Beschrijving van de series en archiefbestanddelen

- 0950.vb1 Ingekomen brieven en briefkaarten van vrienden en van personen en instellingen uit de culturele wereld, alfabetisch geordend op afzender
1919-1964; met hiaten, z.j. 14 omslagen
- 0950.1 A-B
1931, 1935-1936, 1941-1942, 1957, 1963, 1 omslag
Bevat een concept van een handgeschreven uitgaande brief aan advocaat F. Bordewijk.
- 0950.2 C-D
1926, 1928, 1934, 1947, 1957, 1962, 1 omslag
Onder andere Theo van Doesburg en Aart van Dobbenburgh
Bevat een kopie van een briefkaart van Jozef Cantré
- 0950.3 E
1939, 1941-1942, 1947, 1962, 1 omslag
Onder andere van J.C. Ebbinge Wubben en Hein von Essen
- 0950.4 F-G
1926-1941; met hiaten, 1963-1964, z.j., 1 omslag
Onder andere Leo Gestel (reactie op een brand in het atelier van Bieling)
- 0950.5 H
1938-1964; met hiaten, z.j., 1 omslag
Onder andere D. Hannema, Wout van Heusden, Hannah Höch en Raoul Hynckes.
Bevat een kopie van een brief van A.M. Hammacher
- 0950.6 J
1940, 1963, z.j., 1 omslag
Onder andere H.L.C. Jaffé.
- 0950.7 K
1923, 1926, 1937, 1942, 1958, 1963-1964, 1 omslag
- 0950.8 L
1924-1943; met hiaten, 1954, z.j., 1 omslag
Onder andere Ger Ladage en Jef Last.
- 0950.9 M-N
1929-1949; met hiaten, 1956, 1961, z.j., 1 omslag
Bevat een kopie van een brief van H. Nijgh, directeur van Nieuwe Rotterdamsche Courant
- 0950.10 O-P, R
1930, 1940-1948; met hiaten, 1958, 1963, z.j., 1 omslag
Onder andere E. du Perron en Theo van Reijn
Bevat een kopie van een brief van R33 Kring van beeldende kunstenaars
- 0950.11 S
1919-1964; met hiaten, 1 omslag
- 0950.12 T
1957, 1960, z.j., 1 omslag
- 0950.13 V-W
1926-1964; met hiaten, 1 omslag

- Onder andere Jan Wiegers
- 0950.14** Z
1937-1956; met hiaten, z.j., 1 omslag
Onder andere Jan van der Zee en Jan Jacobus Zwikker.
- 0950.vb2 Ingekomen brieven en briefkaarten van personen uit de culturele wereld, alfabetisch geordend op afzender
1941-1963; met hiaten 6 omslagen en 1 stuk
tijdelijk niet openbaar
- 0950.15** Jan van Anrooy
1943-1950, 1957, 1959, 1 omslag
- 0950.16** Peter van Anrooy
1947, 1 stuk
leraar muziek
- 0950.17** Hanna Beekhuis
1942, z.j., 1 stuk
Hanna Beekhuis was pianist en componist (1889-1980)
- 0950.18** H.F. Boot
1947-1960; met hiaten, 1 stuk
Bevat ook krantenknipsels en een handgeschreven menukaart.
- 0950.38** Ernst Cabos
1940, 1942, 1958, 1962, 4 stukken
Bevat kopieën van brieven
- 0950.39** Kees van Dongen
z.j., 1 omslag
Betreft alleen kopieën van brieven
- 0950.19** Otto Gleichmann
1952-1956, 1963, 1 omslag
- 0950.40** Jos W. de Gruyter
1935, 1937, 1963, z.j., 1 omslag
- 0950.41** Dirk Hannema
1939-1940, 1948, 1950, 5 stukken
- 0950.20** Emil van Hauth en familie
1941, 1946, 1948, 1955-1957, 1 omslag
- 0950.42** Wout van Heusden
1956-1957, 1962-1963, 1 omslag
Bevat een kopie van het typoscript 'Open brief aan het Nederlandsche volk: de cultuur is gevaar'
- 0950.43** Raoul Hynckes
1963, z.j., 5 stukken
- 0950.44** Henri Gerard M.L. Kappers
1945, 1 stuk
- 0950.45** Ger Ladage
z.j., 1 omslag
- 0950.46** Jef Last
1929, z.j., 4 stukken
- 0950.21** J.H. (Koos) Speenhoff en familie
1941, 1943-1945, 1 omslag
Bevat een kopie van het gedicht 'Uien weelde' van Koos Speenhoff
- 0950.23** Ingekomen brieven van onbekende afzenders
1918, 1925-1928, 1935, 1942-1943, 1952-1953, 1963, z.j. 1 omslag

-
- 0950.24 Uitgaande brieven en briefkaarten van H.F. Bieling aan zijn vrouw Willy
1925, 1935, z.j. 1 omslag
- 0950.25 Handgeschreven concepten van uitgaande brieven, onder andere aan H.K. Gerson, aan een niet genoemde kunstcriticus en aan een redacteur genaamd Verdoes
1934, 1957, 1963, z.j. 1 omslag
- 0950.26 Uitgaande brief in typoscript aan de Gemeente Rotterdam aangaande de brand in het atelier van H.F. Bieling aan de Willemskade in Rotterdam in 1930
z.j. [circa 1930-1935] 1 stuk
- 0950.22 Ingekomen brieven betreffende internationale tentoonstellingen
1926-1927, 1931 3 stukken
- 0950.31 Uitnodigingen voor tentoonstellingen in Bielings eigen huis, zijn atelier in Rotterdam en in Hilligersberg en Kunsthandel Huize van Hasselt
z.j. 4 stukken
De tentoonstelling in Rotterdam moet in ieder geval vòòr de brand in 1930 hebben plaatsgevonden.
Bevat een kopie van een uitnodiging
- 0950.30 Documenten betreffende verschillende groepstentoonstellingen
1924, 1948, 1958 4 stukken
- 0950.34 Handgeschreven kwitantie met een lijst van aangekochte verfkleuren bij de firma Oudt Hollandsche Olieverwen Makerij
1935 1 stuk
- 0950.27 Twee handgeschreven verhandelingen getiteld 'Overpeinzingen van [een] Rotterdammer' en 'Alcoholische ... (onleesbaar)'
z.j. 4 stukken
Bevat ook persdocumentatie.
- 0950.29 Briefkaarten met aantekeningen en schetsen van H.F. Bieling
z.j. 4 stukken
- 0950.28 Biografische gegevens over de kunstenaar Lourens van Kuyk, typoscript
z.j. 1 stuk
- 0950.32 Vergunningen en andere reispapieren
1935-1938 1 omslag
- 0950.33 Perskaart (Dagblad van Rotterdam) en lidmaatschapskaarten van

verschillende verenigingen
1927-1928, 1958, z.j. 1 omslag
Bevat ook een boekje met statuten van de Coöperatieve Verbruiksvereniging
(U.A.) "Vooruitgang", Rotterdam.

0950.35 Geschilderde menukaart voor een diner ter ere van het 25-jarig
huwelijk van H.F. Bieling en zijn vrouw in 1945 en tevens een foto
van een onbekende vrouw
1945, z.j. 2 stukken

0950.36 Kopie van een aftekenlijst voor bezoekers vanaf 6 juni 1958 van de
tentoonstelling van Bieling
1958 1 stuk

0950.37 Kopie van een lijst van schilderijen tentoongesteld op de
tentoonstelling van werk van H.F. Bieling op 20-31 mei 1931 door
Rotterdamsche Kunstkring, met prijzen
1931 1 stuk